

VERDADERA RELACIO

de tots los successos se han ⁶⁵ in-
guts en estas pa. . . del Emburda
ahont residex lo molt Illuf. y no
ble don Ioseph de Sacoſta Me^r
tre de camp General dels Cara-
lans, desde 7 del mes de N^obre
1641 que entra en lo port de Ro
ses la hermada Naual del Rey
de Castilla, fins lo dia de 13 de dit
mes que es la verdadera

Relacio.

En Barcelona en casa de Jaume Mathevar. 1641

VERDADERA RELACIO

de los sucesos que han pasado en esta guerra de las Indias y no solo de don Joseph de Acosta Maestro de campo General de las Indias sino de los sucesos que han pasado en la guerra de Rosas y la batalla de Castella, desde el día de la batalla de Rosas hasta el día de la batalla de Castella.

en que es la verdadera

relacion

En Barcelona en casa de Jaume Nebreda 1747

LS nou del corrent mes de Noembre auent saltat en terra alguns Capitans de cauall que venia ab las galeras de dita armada desleosos veure lo pais, y com pel enen los Catalans muntaran a cauall ab los caualls que eran en la fortaleza de Rosas gobernada por don Joan de Gustamante, y ab part de infanteria que les assistia, arribaren en vn puerto dit Pedra Cuberta que esta en vista del castell y forti de Vilahur, los quals antes de arribar en dit puerto fore descuberts per lo Capitan Colau Michalet y Rupiaria qui gouerna lo castell de Palau Caberdera, y axi per senyals precehi ab los senyals de fum acostumats, los quals senyals vistos per los soldats de cauall de la Campaña del Capitan Salvador Balla qui estava de guarda en dit forti, y axi per la infanteria tocaren de prompte alarma furtint de fora la cavalleria que gouernaua Ion Tinent ques diu Joseph Llanguet y Infanteria ques trobaue en dit forti ab los otros de aquella Batalla Ardeuol Capitan de Besalu y Ioan Ferrer de la Serra. Demanera q posada dita Infanteria

teria en squadro lo dit Tinent ab sols vint caualls que de sa companyia tenia, y lo enemich que estaue en dit pueste de Pedra Cuberta comensaren quiscuna part de traure sos batid ors escorriant sansant possantse las carregas de scarradina, y al cap de poch baxaren alguns tié ta caualls a serrar ab nostra tropa, la qual ab molt bon consert, sen ana retirant vist era la del enemich superbi a aquella afins lo lloch ahont tenia la Infanteria de Vilabut en boscada, la qual doná la carga de la mofateria ab tant gentil orde que fou forços al enemich hauerse de retirar, y luego al mateix instant lo dit Tinent ab sos caualls xocha ab ells, a fins a enuestir ab les escobas, seguint aquells fins al castell de la Garriga vsta de Rosas, ab perdua de ha de dits capitans de la armada, molts de nafrats, y vn cauall mort, y fou lo efecte ab tanta prestesa que essent se partit lo Senyor Mestre de camp General ab caualleria y Infanteria del Castell per lo socorro no fou possible poderli arribar.

Lo endema a deu del corrent se partiren las Galeras del port de Rosas a la punta del dia, per anar en Coplliure, y a la que foren a la punta del Castell se mogue tant gran tempestat de tremontana que les obliga hauer de escorrer a la mar, y los vaxells axi mateix, accepto sis ques seruaren a la platja. Y auent tin

ras

ras sen auien recullides defanou a la platja del Estaytit de Torroella de Mongri entre la torra, y las Medas, dit dia les quatre horas de la tarda, no obstant la tan gran inconstancia del tempo, en lo mateix punt se parti donant orde al ajudant monsur Dumas que fes montar a cauall la cõpania de don Emanuel de Semmenat y en lo mateix punt ab son ajudant xaron de Vilabut ua señor Campmany, Sebastia Oliueres, y Salu de Pontros, l'luo Ornos, Ciudadans honrrats. Batista Guinyo, Hieronim Llach, Pere Perramon y Salo. Jaume Carol Salu Balle, Pere Grimall Anthoni Sans Ciru, yia major, y altres homens de valor voluntaris, la arribada de dit Senyor Mestre de camp general en companyia, y assistintli los dalt dits, fon en la dita vila de Torroella de Mongri a les vuyt hores de la nit ahont trobá ja lo Senyor Sargento major Ioan Balla de Flassa Carreras de Bordils, y altres que hauien acudit en dit lloch, y se parti ab tota la gent, y caualleria a regonexer les dites galeras, les quals regonegudes pensaué que la tre montana, perseveraria, mes doná orde de prompte a portasse de la dita vila de Torroella de Mongri al dit lloch de Estaytit, dos pessas de artilleria pera batre dites galeras fins, y atant fossen desmarradas de dit port, o gala, así que a la punta del dia arribarē dites pessas, y posades en bateria comẽçarã disparar juntamēt ab la torra de las Medas, y estant carregantlos algunas canonades, y la infanteria ab sos moquets dende la

x. 202

montrayeta les obligarè apartarse de la terra, y de prò
pte ceñant la tremontana, se posa vn mitg jorn de la ma
nera estijauen que passaren en Rosas, si be molt estro
pendes, y morts per ocasió de dits tirs. Vehent aço lo
dit senyor mestre de camp general ab dita caualle
ria y infanteria, y demes sen tornà en dita vila de Tor
roella de Mongri, on demunt retirassen dites peçes, y a
las fins de la tarda a onze del corrent se parti per esta
vila de Castello ahont arribà entre les nou y deu ho
res de nit.

A las onze del corrent la caualletia de Rosas ab vint
y fins mosqueters, pensantse venjar de la refrega passa
da de dissapte, pensant que la caualleria era en Torroe
lla de Mongri, conforme hauian dit las galeras, y que
sols auia en lo forti, y Castellò, sols vna companyia de
caualls, y sque en dit forti ahont se trobà de guardr Frã
cesch Almar Tinent del Capita y Prebost general Jo
seph Vilabella ab sol vint soldats de caual, y vistositos
tenyals de fum del dit castell de Palau, en lo punt ma
nà que tots los caualls se posassen apunt, com de fet, o
feren, y ysqueren ab la major part de mosqueteria, y
auia en lo dit forti, ab los dits Capita Batista Ardenol
y Ioan Ferrer de la Serraja fins a vnes rocas enues Pe
dra Cuberta ahont estaua lo enemich tant de cavalle
ria, com infanteria, los quals enuestiren los nostres ab
alguns trenta caualls, y les vint y finsch motors vers
la vila de Rosas, y demunt retirassen dites peçes, y a
las fins de la tarda a onze del corrent se parti per esta
vila de Castello ahont arribà entre les nou y deu ho
res de nit.

De tot lo qual donaren auis les postes de la mu
ralla de Castello a dit senyor mestre de Camp general,
lo qual promptament ordenà tocassen tres nopes,
y muntassen a caual les tres companies de don Emanuel
de Sentmenat, y Saluador Balle, y lo senyor don Jo
seph Dardena Governador de la caualleria Cathala
na, que se trobava en Caltenio en sia companyia per re
nir a aquella en Vilabertran ab la del capit Borrell, y
axi partiren tots de prompte, manant a dit ajudant mō
sur Dumas auansa a tota brida en lo dit forti pe Vila
lut asistint a dit senyor Mestre de Camp general al don
Francisco de Barutell Governador del Constat de
Empuries, Carau Eres de Vilademar, Jaume Puig Sar
gento, Iuseph Clapes ajudant de la Vila, y altre volua
taris, que podien ser entre tots sexanta caualls, y sen a
naren a tota diligencia al dit forti, anant marxant
la que foren a mitg cami donà orde dit senyor mestre
de camp general que triassè vint caualls dels millors
de cada companyia governats per los dits don Ema
nuel de Sèmanat, y tinent del Capita Balle, y la resta
de dites dos companies fessan tropa, y regis aquella l
dit Capita Saluador Balla, y lo tinent de D. Emanuel
Semmenat, donant orde que seguis la primera tropa, y
al dit Ajudant Dumas que arribas al forti, donant auis
que aqui estaua lo socorro, y en lo mateix punt viu que
las tropas ab la diligencia que se hauian donada, eran
ja

